

1411

USTAWA

z dnia 22 września 2006 r.

o przejrzystości stosunków finansowych pomiędzy organami publicznymi a przedsiębiorcami publicznymi oraz o przejrzystości finansowej niektórych przedsiębiorców¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady i sposób zapewnienia przejrzystości stosunków finansowych pomiędzy organami publicznymi a przedsiębiorcami publicznymi, a także przejrzystości finansowej niektórych przedsiębiorców.

Art. 2. 1. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) organie publicznym — należy przez to rozumieć organ administracji rządowej, inny organ państwowy, organ jednostki samorządu terytorialnego lub związku tych jednostek, a także inny podmiot, który z mocy prawa lub na podstawie czynności prawnej realizuje zadania z zakresu administracji publicznej;
- 2) organie nadzorującym — należy przez to rozumieć w przypadku:
  - a) przedsiębiorców publicznych, na których działalność organy publiczne wywierają decydujący wpływ w sposób bezpośredni — organ publiczny sprawujący nadzór nad działalnością danego przedsiębiorcy publicznego na mocy odrębnych przepisów, a w stosunku do:
    - spółek z udziałem Skarbu Państwa — organ publiczny wykonujący prawa z akcji lub z udziałów należących do Skarbu Państwa,
    - spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków — organ publiczny wykonujący prawa z akcji lub z udziałów należących do jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków,
    - przedsiębiorstw państwowych — organ założycielski,
    - przedsiębiorstw komunalnych — organ jednostki samorządu terytorialnego albo jej jednostki pomocniczej utworzonej na podstawie odrębnych przepisów, pełniący funkcję organu założycielskiego,

- b) przedsiębiorców publicznych, na których działalność przedsiębiorca publiczny, o którym mowa w lit. a, wywiera decydujący wpływ — organ nadzorujący tego przedsiębiorcę;
- 3) decydującym wpływem — należy przez to rozumieć bezpośrednie lub pośrednie oddziaływanie na działalność danego przedsiębiorcy, polegające na:
  - a) dysponowaniu większością głosów w organach przedsiębiorcy (zależnego), także na podstawie porozumień z innymi podmiotami lub
  - b) uprawnieniu do powoływania lub odwoływania większości członków organów przedsiębiorcy (zależnego), także na podstawie porozumień z innymi podmiotami, lub
  - c) sytuacji, w której więcej niż połowa członków zarządu drugiego przedsiębiorcy (zależnego) jest jednocześnie członkami zarządu, prokurentami lub osobami pełniącymi funkcje kierownicze pierwszego przedsiębiorcy bądź innego przedsiębiorcy pozostającego z tym pierwszym w stosunku zależności, lub
  - d) zdolności do decydowania w inny sposób o kierunkach działalności przedsiębiorcy (zależnego), w szczególności na podstawie umowy przewidującej zarządzanie tym przedsiębiorcą;
- 4) przedsiębiorcy publicznym — należy przez to rozumieć każdy podmiot prowadzący działalność gospodarczą, bez względu na sposób działania oraz formę organizacyjno-prawną, w szczególności spółkę handlową, spółdzielnię, przedsiębiorstwo państwowe, товариство ubezpieczeń wzajemnych oraz bank państwowy, na którego działalność organ publiczny wywiera decydujący wpływ, niezależnie od wpływu wywieranego na niego przez inne podmioty;
- 5) przedsiębiorcy lub działalności gospodarczej — należy przez to rozumieć odpowiednio przedsiębiorcę lub działalność gospodarczą, do których mają zastosowanie reguły konkurencji określone w przepisach części trzeciej tytułu VI rozdziału 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;
- 6) przysporzeniu ze środków publicznych — należy przez to rozumieć przysporzenie dokonane na rzecz określonego przedsiębiorcy w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, jeżeli jest realizowane bezpośrednio ze środków publicznych lub z takich środków przekazanych innym podmiotom, albo przysporzenie, które po-

¹⁾ Niniejsza ustawa:

- 1) zmienia ustawę z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej;
- 2) dokonuje wdrożenia dyrektywy Komisji 80/723/EWG z dnia 25 czerwca 1980 r. w sprawie przejrzystości stosunków finansowych między państwami członkowskimi a przedsiębiorstwami publicznymi (Dz. Urz. WE L 195 z 29.07.1980, s. 35, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 8, t. 1, s. 23, z późn. zm.).

mniejsza lub może pomniejszyć środki publiczne należne od tego przedsiębiorcy;

Rozdział 2

Przejrzystość stosunków finansowych pomiędzy organami publicznymi a przedsiębiorcami publicznymi

7) środkach publicznych — należy przez to rozumieć również środki przedsiębiorcy publicznego;

8) odrębnej ewidencji — należy przez to rozumieć ewidencję wyodrębnioną w ramach ksiąg rachunkowych przedsiębiorcy;

9) przedsiębiorcy publicznym działającym w sektorze przetwórstwa przemysłowego — należy przez to rozumieć przedsiębiorcę publicznego, który w ostatnim roku obrotowym uzyskał co najmniej 50 % przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów z działalności w zakresie zgodnym z Polską Klasyfikacją Działalności (sekcja D);

Art. 3. 1. W celu zapewnienia przejrzystości stosunków finansowych pomiędzy organami publicznymi a przedsiębiorcami publicznymi, przedsiębiorca publiczny prowadzi księgi rachunkowe i dokumentację dotyczącą jego sytuacji prawnej oraz ekonomiczno-finansowej, w sposób przedstawiający rzetelnie i jasno:

- 1) dokonane na jego rzecz przysporzenia ze środków publicznych;
- 2) rzeczywisty sposób wykorzystania przysporzenia ze środków publicznych;
- 3) bezpośrednie lub pośrednie powiązania organizacyjne i finansowe pomiędzy nim a organami publicznymi.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, dotyczy w szczególności przysporzenia ze środków publicznych polegającego na:

- 1) pokryciu strat wynikających z prowadzenia działalności gospodarczej lub nieuczestniczeniu w zyskach;
- 2) dokapitalizowaniu przedsiębiorcy, w tym przez nabycie akcji i udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym;
- 3) udzieleniu dotacji;
- 4) udzieleniu pożyczki lub kredytu na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku;
- 5) udzieleniu poręczenia i gwarancji przedsiębiorcy lub za zobowiązania przedsiębiorcy — na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku;
- 6) umorzeniu należności, innym zwolnieniu z obowiązku zapłaty należności lub zaniechaniu dochodzenia jej zapłaty;
- 7) zrzeczeniu się zwykłego zwrotu z zainwestowanych środków publicznych;
- 8) rekompensacie z tytułu nałożonych przez organy publiczne obciążeń finansowych.

Art. 4. 1. Przedsiębiorca publiczny, w terminie 30 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego, przekazuje właściwemu organowi nadzorującemu dokumenty i materiały dotyczące przysporzeń ze środków publicznych i ich wykorzystania oraz powiązań organizacyjnych i finansowych z organami publicznymi wraz z informacją zawierającą szczegółowe dane dotyczące przedsiębiorcy, opis tych powiązań, a także zestawienie oraz opis tych przysporzeń i sposobu ich wykorzystania.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres dokumentów i materiałów

10) prawach specjalnych — należy przez to rozumieć przysługujące z mocy prawa lub przyznane przez organy publiczne niezgodnie z zasadą obiektywizmu, proporcjonalności i niedyskryminacji, określonej liczbie przedsiębiorców, prawa, które na wyznaczonym obszarze geograficznym:

a) ograniczają do co najmniej dwóch liczbę przedsiębiorców uprawnionych do wykonywania określonego rodzaju działalności lub

b) wyznaczają co najmniej dwóch konkurujących ze sobą przedsiębiorców, jako uprawnionych do wykonywania określonego rodzaju działalności, lub

c) przez szczególne uprzywilejowanie co najmniej jednego przedsiębiorcy, skutkują powstaniem na tym obszarze geograficznym różnicowanych warunków konkurencji dla tego przedsiębiorcy oraz jego konkurentów;

11) prawach wyłącznych — należy przez to rozumieć przysługujące z mocy prawa lub przyznane przez organy publiczne prawa, które zastrzegają na rzecz danego przedsiębiorcy wyłączność na wykonywanie określonego rodzaju działalności na wyznaczonym obszarze geograficznym;

12) usługach w ogólnym interesie gospodarczym — należy przez to rozumieć usługi, o których mowa w art. 86 ust. 2 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

2. Jeżeli w spółce, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a, udziały posiada Skarb Państwa oraz jednostka samorządu terytorialnego lub związek takich jednostek, albo różne jednostki samorządu terytorialnego, organ nadzorujący ustala się, biorąc pod uwagę wielkość udziału w kapitale zakładowym spółki.

3. Wyrażone w euro wielkości, o których mowa w ustawie, przelicza się na walutę polską według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na dzień bilansowy kończący dany rok obrotowy, z wyjątkiem art. 17, w którym przyjmuje się średni kurs ogłoszony przez Narodowy Bank Polski na dzień bilansowy kończący ostatni rok obrotowy.

oraz informacji, o których mowa w ust. 1, a także wzór formularza informacji, uwzględniając konieczność zapewnienia zachowania przejrzystości stosunków finansowych pomiędzy organami publicznymi a przedsiębiorcą publicznym oraz zróżnicowanie przedsiębiorców publicznych zobowiązanych do ich przekazywania.

3. Przedsiębiorca przekazuje właściwemu organowi nadzorującemu — na jego żądanie, w zakresie i terminie określonym w żądaniu — dokumenty i informacje, pozwalające na ustalenie, czy dany przedsiębiorca spełnia przesłanki, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4 i 9, art. 7 oraz art. 17.

4. Przedsiębiorca publiczny przekazuje właściwemu organowi nadzorującemu — na jego żądanie, w zakresie i terminie określonym w żądaniu — dodatkowo dokumenty, materiały i informacje, jeżeli dokumenty, materiały i informacja, przekazane na podstawie ust. 1, są niekompletne lub niewystarczające do dokonania weryfikacji i oceny wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 3 ust. 1, lub do udzielenia odpowiedzi, o której mowa w art. 18 ust. 1.

Art. 5. Organ nadzorujący może, w zakresie swojej właściwości, wystąpić do organu publicznego o przekazanie, w wyznaczonym terminie, dokumentów, materiałów i informacji niezbędnych do ustalenia, czy została zachowana przejrzystość stosunków finansowych pomiędzy tym organem a przedsiębiorcą publicznym.

Art. 6. 1. Organ nadzorujący dokonuje, w ramach swojej właściwości, weryfikacji i oceny działalności:

- 1) przedsiębiorcy publicznego w zakresie, o którym mowa w art. 3 ust. 1 oraz art. 4 ust. 1 i 4;
- 2) przedsiębiorcy w zakresie, o którym mowa w art. 4 ust. 3.

2. W razie stwierdzenia, że:

- 1) przedsiębiorca publiczny nie wykonuje lub nienależycie wykonuje obowiązki, o których mowa w art. 3 ust. 1 oraz art. 4 ust. 1 i 4,
- 2) przedsiębiorca nie wykonuje lub nienależycie wykonuje obowiązki, o których mowa w art. 4 ust. 3

— organ nadzorujący może, w drodze decyzji, zobowiązać tego przedsiębiorcę do podjęcia, w wyznaczonym terminie, określonych działań niezbędnych do wykonania lub należytego wykonania tych obowiązków.

3. W przypadku gdy niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków, o których mowa w art. 3 ust. 1 oraz art. 4 ust. 1, 3 i 4, dotyczy stosunków finansowych pomiędzy przedsiębiorcą albo przedsiębiorcą publicznym a określonym organem publicznym innym niż organ nadzorujący, przed wydaniem decyzji, o której mowa w ust. 2, organ nadzorujący zwraca się do tego organu publicznego o zajęcie stanowiska, zawiadamiając o tym przedsiębiorcę.

4. Organ nadzorujący przekazuje kopię decyzji, o której mowa w ust. 2, wraz z uzasadnieniem organowi publicznemu, o którym mowa w ust. 3.

5. Organ nadzorujący informuje właściwy organ wyższego stopnia nad organem publicznym, o którym mowa w ust. 3, o stwierdzonej nieprawidłowości w zakresie stosunków finansowych pomiędzy przedsiębiorcą publicznym a organem publicznym.

6. W przypadku niewykonania decyzji, o której mowa w ust. 2, w wyznaczonym terminie, stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji dotyczące obowiązków o charakterze niepieniężnym.

Art. 7. Przepisów art. 3—6 nie stosuje się do stosunków finansowych pomiędzy organami publicznymi a:

- 1) przedsiębiorcami publicznymi, w odniesieniu do usług, których świadczenie nie może, w zauważalnym zakresie, wpłynąć na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej;
- 2) Narodowym Bankiem Polskim;
- 3) przedsiębiorcami publicznymi będącymi bankami, w sprawach dotyczących lokowania przez organy publiczne środków publicznych w tych bankach na warunkach nieodbiegających od oferowanych na rynku;
- 4) przedsiębiorcami publicznymi, których przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w każdym z kolejnych dwóch lat obrotowych, poprzedzających rok dokonania na ich rzecz przysporzenia ze środków publicznych, nie przekroczyły równowartości 40 mln euro;
- 5) przedsiębiorcami publicznymi będącymi bankami, których suma bilansowa w każdym z kolejnych dwóch lat obrotowych, poprzedzających rok dokonania na ich rzecz przysporzenia ze środków publicznych, nie przekroczyła równowartości 800 mln euro.

Rozdział 3

Przejrzystość finansowa przedsiębiorców

Art. 8. 1. W celu zapewnienia przejrzystości finansowej, przedsiębiorca korzystający z praw specjalnych lub praw wyłącznych oraz przedsiębiorca realizujący usługi w ogólnym interesie gospodarczym, który w związku z realizacją tych usług uzyskuje przysporzenie ze środków publicznych — jeżeli prowadzi również inny rodzaj działalności gospodarczej niż działalność, której dotyczą te prawa lub usługi — jest obowiązany do:

- 1) prowadzenia odrębnej ewidencji dla działalności związanej z realizacją praw wyłącznych, praw specjalnych lub usług w ogólnym interesie gospodarczym oraz dla pozostałej działalności gospodarczej, w tym do prawidłowego przypisywania przychodów i kosztów na podstawie konsekwentnie

stosowanych i mających obiektywne uzasadnienie metod, oraz

- 2) jasnego określenia w dokumentacji, o której mowa w art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.²⁾), zasad prowadzenia odrębnej ewidencji oraz metod przypisywania kosztów i przychodów, o których mowa w pkt 1.

2. Decyzja, umowa lub inny akt prawny, na podstawie którego organ publiczny powierza przedsiębiorcy realizację określonych usług w ogólnym interesie gospodarczym związaną z dokonywaniem przysporzenia ze środków publicznych, powinien w sposób jasny i przejrzysty określać zakres oraz zasady realizacji powierzonych usług.

Art. 9. 1. Przedsiębiorca, o którym mowa w art. 8 ust. 1, w terminie 30 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego, przekazuje organowi publicznemu, który udzielił mu praw specjalnych lub praw wyłącznych lub powierzył realizację usług w ogólnym interesie gospodarczym:

- 1) dokumenty i materiały dotyczące sytuacji prawnej oraz ekonomiczno-finansowej, zasad jego organizacji oraz sposobu finansowania, przedstawiające sposób wykonania obowiązków określonych w art. 8 ust. 1;
- 2) informację zawierającą szczegółowe dane dotyczące przedsiębiorcy, jego organizacji oraz prowadzonej działalności gospodarczej, w tym: dane o przychodach uzyskanych z działalności, które dotyczą prawa specjalne, prawa wyłączne lub powierzone do realizacji usługi oraz o innych źródłach finansowania tej działalności, w tym dane o uzyskanych w związku z tą działalnością przysporzeniach ze środków publicznych oraz dane o kosztach tej działalności.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres dokumentów i materiałów oraz informacji, o których mowa w ust. 1, a także wzór formularza informacji, uwzględniając konieczność zapewnienia zachowania przejrzystości finansowej oraz obowiązki wykonywane na podstawie art. 4 ust. 1 oraz innych ustaw.

3. Przedsiębiorca, o którym mowa w art. 8 ust. 1, przekazuje organowi publicznemu, który udzielił mu praw specjalnych lub praw wyłącznych lub powierzył realizację usług w ogólnym interesie gospodarczym — na jego żądanie, w zakresie i terminie określonym w żądaniu — dodatkowo dokumenty, materiały i informacje, jeżeli dokumenty, materiały i informacja, przekazane na podstawie ust. 1, są niekompletne lub nie-

wystarczające do dokonania weryfikacji i oceny wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 8 ust. 1, lub do udzielenia odpowiedzi, o której mowa w art. 18 ust. 2.

Art. 10. Przed udzieleniem praw specjalnych, praw wyłącznych lub powierzeniem realizacji usług w ogólnym interesie gospodarczym związanej z dokonywaniem przysporzenia ze środków publicznych, organ publiczny pisemnie informuje przedsiębiorcę o charakterze przyznawanych mu praw lub powierzonych do realizacji usług.

Art. 11. 1. Organ publiczny, który udzielił praw specjalnych, praw wyłącznych lub powierzył realizację usług w ogólnym interesie gospodarczym związaną z dokonywaniem przysporzenia ze środków publicznych, dokonuje weryfikacji i oceny działalności przedsiębiorcy w zakresie, o którym mowa w art. 8 ust. 1 i art. 9 ust. 1 i 3.

2. W razie stwierdzenia, że przedsiębiorca korzystający z praw specjalnych, praw wyłącznych lub realizujący usługi w ogólnym interesie gospodarczym, który w związku z realizacją tych usług uzyskuje przysporzenie ze środków publicznych, nie wykonuje lub nienależyte wykonuje obowiązki, o których mowa w art. 8 ust. 1 i art. 9 ust. 1 i 3, organ publiczny może, w drodze decyzji, zobowiązać tego przedsiębiorcę do podjęcia, w wyznaczonym terminie, określonych działań niezbędnych do wykonania lub należytego wykonania tych obowiązków.

3. W przypadku niewykonania decyzji, o której mowa w ust. 2, w wyznaczonym terminie, stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji dotyczące obowiązków o charakterze niepieniężnym.

Art. 12. Przepisy art. 8, 9 i 11 stosuje się odpowiednio w przypadku powierzenia przedsiębiorcom realizacji określonych zadań, innych niż świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym, związanej z dokonywaniem przysporzenia ze środków publicznych — jeżeli prowadzą również inny rodzaj działalności gospodarczej niż działalność, której dotyczą powierzone zadania.

Art. 13. Przepisów art. 8—12 nie stosuje się do:

- 1) przedsiębiorców, w odniesieniu do usług, których świadczenie nie może, w zauważalnym zakresie, wpłynąć na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej;
- 2) przedsiębiorców, których przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w każdym z kolejnych dwóch lat obrotowych, poprzedzających rok, w którym korzystali oni z praw specjalnych, praw wyłącznych lub realizowali powierzone im usługi w ogólnym interesie gospodarczym albo inne zadania, nie przekroczyły równowartości 40 mln euro;
- 3) banków, których suma bilansowa w każdym z kolejnych dwóch lat obrotowych, poprzedzających rok, w którym korzystały one z praw specjalnych, praw wyłącznych lub realizowały powierzone im

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 60, poz. 535, Nr 124, poz. 1152, Nr 139, poz. 1324 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 145, poz. 1535, Nr 146, poz. 1546 i Nr 213, poz. 2155, z 2005 r. Nr 10, poz. 66, Nr 184, poz. 1539 i Nr 267, poz. 2252 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119.

usługi w ogólnym interesie gospodarczym albo inne zadania, nie przekroczyła równowartości 800 mln euro;

- 4) przedsiębiorców, którym została powierzona realizacja usług w ogólnym interesie gospodarczym albo innych zadań, jeżeli dokonane na ich rzecz przysporzenie ze środków publicznych nastąpiło na czas określony, niezbędny do realizacji tych usług albo zadań, na zasadach otwartości, przejrzystości i niedyskryminacji.

Art. 14. W przypadku gdy z mocy prawa przysługują przedsiębiorcy prawa specjalne lub prawa wyłączne lub następuje powierzenie przedsiębiorcy realizacji usług w ogólnym interesie gospodarczym albo innych zadań związanej z dokonywaniem przysporzenia ze środków publicznych, a przedsiębiorca ten prowadzi lub może prowadzić również inny rodzaj działalności gospodarczej niż działalność, której dotyczą te prawa lub usługi albo zadania, kompetencje i obowiązki organu publicznego, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 3 oraz art. 11, wykonuje organ, do właściwości którego należą sprawy z zakresu realizacji tych praw lub usług albo zadań.

Art. 15. Przepisów art. 8—14 nie stosuje się, w przypadku gdy zasady dotyczące zachowania przejrzystości finansowej przez przedsiębiorców, o których mowa w art. 8 ust. 1 oraz art. 12, zostały uregulowane w odrębnych przepisach.

Rozdział 4

Przechowywanie i przekazywanie dokumentów, materiałów i informacji

Art. 16. Dokumenty, materiały i informacje uzyskane na podstawie:

- 1) art. 4 ust. 1, 3 i 4 oraz art. 5 — organ nadzorujący przechowuje przez pięć lat od zakończenia roku obrotowego, w którym nastąpiło dokonanie przysporzenia ze środków publicznych na rzecz przedsiębiorcy publicznego, a jeżeli rzeczywiste wykorzystanie przez przedsiębiorcę publicznego przysporzenia ze środków publicznych ma miejsce również w następnych latach obrotowych — od zakończenia roku obrotowego, w którym nastąpiło wykorzystanie uzyskanego przysporzenia;
- 2) art. 9 ust. 1 i 3 — organ publiczny, który udzielił praw specjalnych, praw wyłącznych lub powierzył realizację usług w ogólnym interesie gospodarczym albo innych zadań, przechowuje przez pięć lat od zakończenia roku obrotowego, którego te dokumenty, materiały i informacje dotyczą.

Art. 17. W przypadku przedsiębiorcy publicznego działającego w sektorze przetwórstwa przemysłowego, który w ostatnim roku obrotowym uzyskał przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w wysokości stanowiącej równowartość co najmniej 250 mln euro, organ nadzorujący, w zakresie swojej właściwości, przekazuje Komisji Europejskiej:

- 1) informacje o firmie, siedzibie i przedmiocie działalności oraz wstępne wielkości przychodów ze

sprzedaży produktów, towarów i materiałów tego przedsiębiorcy — w terminie do dnia 31 marca każdego roku;

- 2) dokumenty, materiały i informacje, o których mowa w art. 4 ust. 1 — niezwłocznie po ich otrzymaniu.

Art. 18. 1. Organ nadzorujący, w zakresie swojej właściwości, na podstawie uzyskanych dokumentów, materiałów i informacji, udziela Komisji Europejskiej odpowiedzi na jej zapytanie dotyczące przejrzystości stosunków finansowych pomiędzy organami publicznymi a przedsiębiorcami publicznymi.

2. Organ publiczny, który udzielił praw specjalnych, praw wyłącznych lub powierzył realizację usług w ogólnym interesie gospodarczym albo innych zadań związanej z dokonywaniem przysporzenia ze środków publicznych, w zakresie swojej właściwości, na podstawie uzyskanych dokumentów, materiałów i informacji, udziela Komisji Europejskiej odpowiedzi na jej zapytanie dotyczące przejrzystości finansowej przedsiębiorców korzystających z praw specjalnych, praw wyłącznych lub realizujących usługi w ogólnym interesie gospodarczym albo inne zadania.

3. Do odpowiedzi, o której mowa w ust. 1 i 2, mogą zostać dołączone, w koniecznym zakresie, dokumenty, materiały i informacje, o których mowa w art. 4 ust. 1, 3 i 4, art. 5 oraz art. 9 ust. 1 i 3.

4. W przypadku gdy przysporzenie ze środków publicznych, w tym związane z udzieleniem praw specjalnych, praw wyłącznych lub powierzeniem realizacji usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym albo innych zadań, nastąpiło na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku i może stanowić pomoc publiczną, odpowiedź, o której mowa w ust. 1 i 2, opracowuje się w porozumieniu z Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

5. Przekazanie Komisji Europejskiej odpowiedzi, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz dokumentów, materiałów i informacji, o których mowa w art. 4 ust. 1, 3 i 4, art. 5, art. 9 ust. 1 i 3 oraz art. 17, jest dokonywane za pośrednictwem Stałego Przedstawicielstwa Rzeczypospolitej Polskiej przy Unii Europejskiej w Brukseli.

6. Organy jednostek samorządu terytorialnego lub związków tych jednostek przedstawiają odpowiedzi, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz dokumenty, materiały i informacje, o których mowa w art. 4 ust. 1, 3 i 4, art. 5, art. 9 ust. 1 i 3 oraz art. 17, Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który przekazuje je Komisji Europejskiej na jej wniosek.

Art. 19. W przypadku gdy z mocy prawa przysługują przedsiębiorcy prawa specjalne lub prawa wyłączne lub następuje powierzenie przedsiębiorcy realizacji usług w ogólnym interesie gospodarczym albo innych zadań, związanej z dokonywaniem przysporzenia ze środków publicznych, a przedsiębiorca ten prowadzi lub może prowadzić również inny rodzaj działalności gospodarczej niż działalność, której dotyczą te prawa lub usługi albo zadania, kompetencje i obowiązki organu publicznego, o których mowa w art. 16 pkt 2 oraz

art. 18 ust. 2—6, wykonuje organ, do właściwości którego należą sprawy z zakresu realizacji tych praw lub usług albo zadań.

Art. 20. 1. Osoby zatrudnione w organach nadzorujących, organach publicznych, które udzieliły praw specjalnych, praw wyłącznych lub powierzyły realizację usług w ogólnym interesie gospodarczym albo innych zadań, a także osoby zatrudnione w innych podmiotach realizujących zadania określone w ustawie, są zobowiązane do ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa, jak również innych informacji podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów, o których powzięty wiadomość w związku z realizacją zadań określonych niniejszą ustawą. Obowiązek ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa trwa także po ustaniu stosunku pracy lub rozwiązaniu umowy o dzieło, umowy zlecenia albo innych umów o podobnym charakterze.

2. Przekazanie odpowiedzi oraz dokumentów, materiałów i informacji, określone w art. 4 ust. 1, 3 i 4, art. 5, art. 9 ust. 1 i 3, art. 14, art. 17—19, nie stanowi naruszenia obowiązku zachowania tajemnicy przedsiębiorstwa, jak również innych tajemnic ustawowo chronionych.

Rozdział 5

Przepisy zmieniające, przejściowe i końcowe

Art. 21. W ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. Nr 123, poz. 1291) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) pkt 12 otrzymuje brzmienie:

„12) podmiocie udzielającym pomocy — należy przez to rozumieć organ administracji publicznej lub inny podmiot, który jest uprawniony do udzielania pomocy publicznej, w tym przedsiębiorcę publicznego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 22 września 2006 r. o przejrzystości

stosunków finansowych pomiędzy organami publicznymi a przedsiębiorcami publicznymi oraz o przejrzystości finansowej niektórych przedsiębiorców (Dz. U. Nr 191, poz. 1411);”,

b) uchyla się pkt 14,

c) dodaje się pkt 17 w brzmieniu:

„17) działalności gospodarczej — należy przez to rozumieć działalność gospodarczą, do której mają zastosowanie reguły konkurencji określone w przepisach części trzeciej tytułu VI rozdziału 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.”;

2) w art. 40 uchyla się ust. 3 i 4;

3) w art. 44 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Za niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków, o których mowa w art. 21 ust. 2, art. 39 oraz art. 40 ust. 1, oraz za utrudnianie przeprowadzenia kontroli u beneficjenta pomocy, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć na beneficjenta karę pieniężną do wysokości równowartości 10 000 euro.”.

Art. 22. Przedsiębiorca korzystający z praw specjalnych lub praw wyłącznych oraz przedsiębiorca realizujący usługi w ogólnym interesie gospodarczym albo inne zadania, który w związku z realizacją tych usług albo zadań uzyskuje przysporzenie ze środków publicznych — jeżeli prowadzi również inny rodzaj działalności gospodarczej niż działalność, której dotyczą te prawa lub usługi albo zadania — jest obowiązany do realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 8 ust. 1, od początku pierwszego roku obrotowego, następującego po dniu wejścia w życie ustawy; tego roku obrotowego dotyczą również przekazywane przez przedsiębiorcę po raz pierwszy po dniu wejścia w życie ustawy dokumenty, materiały i informacja, o których mowa w art. 9 ust. 1.

Art. 23. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Kaczyński*